

Bartók 3.0 – módszertani összefoglaló

Bartók Béla öröksége – egyetemes horizont

Bartók Béla volt kora egyetlen folkloristája, aki négy kontinensen végzett terepmunkát: Európában, Afrikában, Ázsiában és Amerikában. Európában magyar, szlovák, román, ukrán, bolgár és szerb közösségeknél gyűjtött dalokat. Észak-Afrikában az arab hagyományokat kutatta, Ázsiában a török zenét, Amerikában pedig őslakos és afroamerikai dallamokat jegyzett fel. Látomása nemcsak művészi, hanem etikai is volt: az emberi kreativitás tiszta, friss és egészséges forrásait kereste. Ez a mi bartóki örökségünk: meghallgatni a hangokat eredetüknél, szövetbe fonni őket, hogy egyetemes zenévé és tudássá váljanak, és kiállni a népek testvérisége mellett még a konfliktusok és megosztottság idején is.

Terep – Kütyü – Közösség: hídépítés az analóg és digitális világok között

Béla Bartók 100 éve indult el, hogy faluról falura járva gyűjtse a népdalokat a Kárpát-medencében. Fonográffal rögzítette a dallamokat, kézzel jegyzetelt, beszélgetett az emberekkel. Nem elégedett meg pusztán másolatokkal: személyesen akarta megérteni a közösségek világát. A Bartók 3.0 módszertan ezt az örökséget gondolja tovább a mai fiatalok tanulásában.

Miért „3.0”?

A Bartók 3.0 elnevezés három egymásra épülő szintet jelöl:

- **Bartók 1.0 – A forrás:** a terepmunka, az analóg első élmény: fonográf, kézi lejegyzés, közvetlen emberi találkozás.
- **Bartók 2.0 – Az egyetemes nyelv:** Bartók a helyi hagyományokat új zenei nyelvvé formálta, amely egyszerre volt hű a forráshoz és érthető az egész világ számára.
- **Bartók 3.0 – A közösségi tanulás:** a mai diákok a saját terepi tapasztalataikból indulnak ki, majd digitális feldolgozással és közösségi megosztással formálnak belőlük olyan tartalmakat, amelyek túlmutatnak az egyéni élményen, és közös szövetként állnak össze.

Három lépésben

1. **Analóg első élmény** – terepi megfigyelés, interjú, rajz, fotó, saját élmény.
2. **Feldolgozás** – a tapasztalatok rendszerezése, rögzítése, kreatív kifejezése.
3. **Közösségi megosztás** – bemutatás a többieknek, közös tanulás, reflexió.

A fenti három lépés a projektalapú tanulás, tapasztalati tanulás és hasonló innovatív módszertanok továbbgondolása kifejezetten az analóg-digitális átjárás jegyében.

A Velünk Élő Állatok pályázat alapja

A pályázat a Bartók 3.0 módszertanra épül. Ez azt jelenti, hogy a munka analóg terepi tapasztalattal indul (megfigyelés, interjú, fotózás, rajzolás), majd következik a digitális feldolgozás és közösségi megosztás (egymással - akár közösségi médián is, illetve a

személyes jelenléti döntőn). A diákok így egyszerre fejlesztik:

- kognitív intelligenciájukat (kutatás, rendszerezés),
- érzelmi intelligenciájukat (empátia, személyes kapcsolat, művészi kifejezés),
- digitális készségeiket és kompetenciáikat.

És ami talán a legfontosabb: mindezek révén kialakul az analóg (terepi) és digitális világok közötti hídépítési készségük. Ez a készség a munkaerőpiacon is az egyik legértékesebb lesz, és már most meghatározza a fiatalok személyes életét és fejlődését, összeköti a generációkat, párbeszédet hoz létre analóg és/vagy digitális kommunikációt preferáló egyének, közösségek között.

A diákcsapatok történetei, élményei és alkotásai szálakként fonódnak össze, és így hozzák létre a közös *texturá*-t – a társadalmi szövetet, amely palástként borítja be és védi a közösséget. A Bartók 3.0 tehát nemcsak tudást, élményt és digitális tartalmakat ad, hanem a közösségi szövet építésének tapasztalatát is.

Üzenet

Ahogy Bartók vallotta: „Csak tiszta forrásból.” A mai diákok számára ez azt jelenti: indulj a saját élményből, dolgozd fel kreatívan, és oszd meg közösségeddel!

A *Bartók 3.0* módszertan alapja a **TOLMA: Topo-Logos-Materia – Topo-Szofikus Intelligencia Mező** © Soós Gábor, PhD, 2025. Minden jog fenntartva. A dokumentum tartalma szerzői jogi védelem alatt áll, felhasználása kizárólag a szerző engedélyével lehetséges. Oktatási és tájékoztató célokra kizárólag a szabad felhasználás törvényi feltételeit betartva használható fel a szerző engedélyével. Tilos felhasználni mesterséges intelligencia modellek tréningjéhez, finomhangolásához vagy bármilyen más automatizált adatkinyerési célra.